

УДК 615.825:17

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК МЕДИЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДЕОНТОЛОГІЇ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

Марія МАЗЕПА

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського,
м. Львів, Україна*

Вступ. Професійна діяльність фізичних терапевтів (ФТ) та ерготерапевтів (ЕТ) вимагає володіння морально-етичними нормами у відносинах «людина-людина» у монопрофесійному середовищі і у складі мультидисциплінарних реабілітаційних команд. Визначена за останні роки біопсихосоціальна модель медицини робить підготовку ФТ і ЕТ у цьому напрямку особливо актуальною.

Мета – визначити основні принципи деонтологічної підготовки у процесі навчання майбутніх фахівців з фізичної терапії та ерготерапії.

Матеріал і методи. Аналіз, узагальнення та систематизація спеціалізованої наукової і методичної літератури з професійної підготовки й особливостей трудової діяльності ФТ та ЕТ.

Результати дослідження. Професійна діяльність ФТ та ЕТ здійснюється у сфері охорони здоров'я, тому за основу підготовки варто взяти медичну етику, яка тісно пов'язана з медичною деонтологією. На цей час виокремлюють такі моделі медичної деонтології: модель Гіппократа («не зашкодь»), модель Парацельса («роби добро»), деонтологічна модель (принцип «дотримання обов'язку»), біоетика (принцип «поваги прав і гідності людини»), модель інформованої згоди, (добровільне прийняття пацієнтом курсу лікування). Дослідники в галузі педагогічної освіти принципами підготовки ФТ і ЕТ вважають такі: соціальної обумовленості, гуманізації, міцності засвоєння знань, практичної спрямованості навчання, ситуативності. У наказах МОЗ України, навчальних програмах кафедр фізичної терапії та ерготерапії щодо професійних компетентностей вказано здатність діяти на основі етичних міркувань, володіти навичками міжособистісної взаємодії, здатності працювати в команді; діяти соціально відповідально та свідомо, допомогти пацієнтові зрозуміти власні потреби, пояснити пацієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу в заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я; навчати пацієнт / опікунів самообслуговуванню / догляду тощо.

Обговорення результатів. Практична реалізація принципів медичної етики та деонтології під час навчального процесу відбувається шляхом чіткого відбору навчального матеріалу з-поміж результатів сучасних наукових досліджень, його логічне структурування під час викладання. Пріоритетним завданням є формування умінь у студентів відстежувати та аналізувати наукову інформацію, стимулювати їх пізнавальну активність у напрямку пошуку фахових наукових знань, створювати умови для їх дослідної діяльності, а також нерозривно поєднувати навчання з професійною діяльністю.

Висновки. У навчальному процесі підготовки ФТ і ЕТ на цьому етапі необхідно дотримуватися як основних принципів педагогічної освіти, так і медичної етики та деонтології.

Ключові слова: фізична терапія, ерготерапія, медична етика, деонтологія, професійна діяльність.